

TARTUNTATAUTILAIN 48 §:N SOVELTAMINEN

352/01.04.01/2018

SOSTE 07.05.2018 § 84

Valmistelijat johtava hoitaja Maarit Alalahti ja perusturvajohtaja Leena Karjalainen:

Työntekijän rokotussuojaa koskeva tartuntatautilain 48 § tuli voimaan 1.3.2018. Laki tehostaa henkilökunnan rokotuksia potilaiden suojaksi ja sisältää velvoitteita työntekijän rokotussuojasta.

Tartuntatautilain mukaisten rokotusten tarkoituksena on suojata potilaita ja asiakkaita. Tartuntatautilain 48 §:n mukaan henkilöä, jolla on puutteellinen rokotussuoja, saa käyttää vain erityisestä syystä työskentelyyn sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden asiakas- ja potilastiloissa, joissa hoidetaan lääketieteellisesti arvioituna tartuntatautien vakaville seuraamuksille alttiita asiakkaita tai potilaita. Tällaisia ovat esimerkiksi vakavasti sairaat, raskaana olevat sekä alle 1- ja yli 65-vuotiaat. Työntekijällä ja työharjoitteluun osallistuvalla opiskelijalla on oltava joko rokotuksen tai sairastetun taudin antama suoja tuhkarokkoa ja vesirokkoa vastaan. Lisäksi edellytetään rokotuksen antamaa suojaa influenssaa vastaan ja imeväisikäisiä pääasiassa hoitavilta hinkuuskää vastaan.

Sosiaali- ja terveystaloyksiköiden johdon täytyy määrittellä ne tilat, joissa hoidetaan lääketieteellisesti arvioituna tartuntatautien vakaville seuraamuksille alttiita potilaita. Tilojen määrittelyssä voidaan käyttää apuna lääketieteellistä asiantuntemusta ja tartuntatautien torjunnasta vastaavia ammattilaisia.

Vesirokon ja tuhkarokon kohdalla riittää työntekijän oma ilmoitus siitä, että taudin on joskus elämässään sairastanut. Aiemmin sairastettu tauti ei riitä tuottamaan riittävää suojaa hinkuuskää tai influenssaa vastaan. Jos työntekijä ei muista, onko hän sairastanut vesirokon tai tuhkarokon tai onko hänellä rokotukset niitä vastaan, rokotesuojaa voidaan vahvistaa ottamalla rokotteet. Epäselvissä tapauksissa suoja voidaan myös tarkistaa verinäytteestä. Influenssarokote pitää ottaa vuosittain. Rokotuksia eivät tarvitse esimerkiksi satunnaisesti toimipisteessä vierailevat, jotka eivät työskentele näissä tiloissa, mutta saattavat joskus käydä siellä esimerkiksi lyhytaikaisen työtehtävän takia. Se, ketä pykälä koskee ja ei koske, on aina toimipisteen johdon paikallinen päätös.

Työnhakuilmoituksessa on 1.3.2018 alkaen mainittava, että tehtävässä edellytetään tartuntatautilain 48 §:n edellyttämää rokotussuo-

jaa. Myös työhaastattelussa tulee tuoda ilmi, että tehtävää ei voi hoitaa ilman lain vaatimia rokotuksia. Työhöntulotarkastuksen yhteydessä työterveyshuolto ilmoittaa, onko työntekijä soveltuva kyseiseen tehtävään. Opiskelijaterveydenhuollon on huolehdittava työharjoitteluun menevien rokotuksista.

Jos työntekijä ei suostu ottamaan lain edellyttämää rokotetta eikä hänellä ole niihin sairastetun taudin tuomaa suojaa, työntekijä ei ole soveltuva kyseiseen tehtävään, eikä työnantaja voi käyttää häntä tehtävässä. Tällaisessa tapauksessa työnantajan tulee ensisijaisesti tarjota työntekijälle hänen työsopimuksensa mukaista työtä, jota rokottamaton työntekijä voi tehdä. Mikäli tällaista työtä ei löydy, voi rokottamattomuus jopa yksittäisessä tapauksessa johtaa työntekijän irtisanomiseen.

Työnantajalla on oikeus käsitellä työntekijän tai työharjoittelussa olevan riittävää rokotussuojaa koskevia tietoja työntekijän tai opiskelijan suostumuksella yksityisyyden suojasta työelämässä annetun lain (759/2004), työterveyshuoltolain ja henkilötietolain mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että työntekijän ei ole pakko kertoa työnantajalle, onko hänellä rokotukset vai ei. Tällöin työterveyshuollon tehtävänä on selvittää soveltuvuus. Jos työntekijä ei halua ottaa suojaksi vaadittua rokotusta tai ei pysty näyttämään, että rokotus on jo annettu, työterveyshuolto voi katsoa hänet ei-soveltuvaksi tehtävään. Työterveyshuollon pitää kertoa tämä työnantajalle. Työntekijä ei voi kieltää tiedon antamista.

Tornion kaupungin hyvinvointipalveluissa edellytetään asiakas- ja potilastyötä tekevältä sosiaali- ja terveystoimen henkilöstöltä sairastetun taudin tai rokotuksen antamaa suojaa vesirokkoon ja tuhkarokkoon sekä vuosittaista kausi-influenssarokotusta seuraavissa toimipaikoissa: terveyskeskus, vuodeosasto, kotisairaanhoido/kotisairaala, Suensaaren palvelukeskus, neuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, päivätoiminta ja vuorohoito, palveluasuminen (tavallinen palveluasuminen/pienkodit, ympärivuorokautinen tehostettu palveluasuminen) suun terveydenhuolto, vammaisten tuettu asuminen, vammaisten tehostettu palveluasuminen ja sosiaalihuollon perhetyö. Rokotussuojaa edellytetään myös sijaisilta, opiskelijoilta, tukihenkilöstöltä (esim. keittiön henk.kunta, laitoshuoltajat) ja ostopalveluhenkilöstöltä sekä palvelusetelituottajien tarjoamissa palveluissa.

Tartuntatautilain 48 §:n mukainen rokotussuoja on yllämainittujen lisäksi 1.10.2018 alkaen oltava koko kotihoidon henkilöstöllä lisääntyvän tavallisen palvelu-/pienkotiasumisen vuoksi.

TOIMIALAJOHTAJA LEENA KARJALAINEN:

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee tiedoksi ja hyväksyy tartuntatautilain uudistuksen aiheuttamat muutokset sekä valtuuttaa toimialajohtajan muuttamaan ohjeistusta mikäli asiassa annetaan valtakunnallista ohjeistusta.

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA:

Hyväksyttiin.
